

Verladen van bomen, pallets en containers een fluitje van een cent bij Mabo

De onmisbare kniklader

Mabo Boomkwekerijen schafte deze nazomer een Relly 1.3C-minishovel aan om bomen te verladen en te transporteren. De redactie sprak met Niels Maurits, die samen met zijn vader nabij Randwijk aan de Nederrijn deze 28 hectare grote duurzame boomkwekerij runt.

Auteur: Broer de Boer

De vruchtbare Betuwse teeltbodem is voor Niels Maurits een belangrijk stuk kapitaal. Voor zijn rijpaden op de zware kleigrond heeft hij, zoals hij ze noemt, bodembeschermende platen neergelegd. 'Ik zie met genoegen dat het bodemleven onder deze platen in stand blijft,' vertelt hij. 'We werken hier qua bomen met vier- tot vijfjarige vollegrondsteelten op een areaal van 25 hectare. Na afloop van een teelt zaaien we daar een eenjarig kruidenrijk bloemenmengsel in. De selectie bevat variërende worteldieptes om de structuur van de teeltlaag te verbeteren en van organische stof te voorzien. Ook zaaien we eenjarige planten in die de bodem verrijken, zoals vlinderbloemigen.

Qua bemesting werken we voornamelijk met bladbemesting. Naast laanbomen kweken we bijvoorbeeld ook vruchtbomen.'

Teeltzakken

Maurits schat dat ze op hun bedrijf met vijftien medewerkers ruim 1500 verschillende soorten bomen telen. Daarbij leveren ze ook vormbomen. Die worden in één jaar in vorm gekweekt in speciale teeltzakken. Daarna zijn ze geschikt voor uitlevering. 'Dankzij deze kweekwijze zien deze vormbomen er dan al volwassen uit, dit in tegenstelling tot vers uitgeleide vormbomen,' legt Maurits uit. 'Zodoende zijn onze vormbomen zeer uniform en dragen ze bijvoorbeeld de

frames op gelijke hoogte. Uiteraard maken we bij ons werk gebruik van een kluitenrooier en kluitennetten. Alhoewel, we hebben ook percelen die we als blote wortel rooien en voor aflevering opkullen in zand. Ik vind dat verreweg nog altijd de beste methode om het uitdrogen van de gevoelige boomwortels te voorkomen.'

Mabo's Relly 1.3C

Motor: Kubota, V1505CR-T

Aantal cilinders: 4

Emissieklasse: Stage V met *common rail*

Vermogen: 44 pk, 33 kW

Rijsnelheid: 18 km/h

Gewicht: 1600 kg

Hefvermogen: 1450 kg

Aandrijfhydrauliek: 48 l/min.

Afmetingen: hoogte 2200 mm, breedte 1270 mm

Bodemvrijheid: 300 mm

Maximum opneemhoogte: 2000 mm

Draairadius: 2450 mm

Containerteelt

Hiernaast heeft Mabo Boomkwekerijen nog eens 3 hectare containerteelt, waardoor ze dit plantmateriaal jaarrond kunnen leveren. Het veredelen op onderstam voeren ze hier zelf uit. De stekken staan dan eerst in potten van 3 liter en worden op pallets geplaatst. (Over)geplaatst in potten van 10 liter zijn ze voor eigen gebruik voor de vollegrondsteelten van de boomkwekerij.

Voor de handel levert deze boomkwekerij bomen in containers vanaf 35 liter. Maurits licht toe: 'Circa 70 à 80 procent hiervan is vormboom. De grootste containers die je hier aantreft, zijn 90 liter. In het containerveld is de rijafstand 120 centimeter, zodat we aparte velgen hebben moeten laten maken voor de Knikmops

Mabo Boomkwekerijen

Deze boomkwekerij in Randwijk werd in 1984 opgericht en heeft een breed en zeer exclusief assortiment vormbomen in onder meer teeltzakken. Die kweken ze op een areaal van 25 hectare vruchtbare Betuwse rivierklei. De onderneming was in 2023 nog te zien in tv-programma 'Doe Maar Duurzaam'. Daarin legde eigenaar Niels Maurits uit hoe duurzaam ze hier ondernemen. Hij liet toen zien hoe ze hier een elektrische minilader gebruiken voor het verladen van bomen. Met het seizoen voor uitlevering van bomen in volle gang is de minishovel voor hen onmisbaar. Naast een Knikmops 180E, geleverd door De Schans uit Hedel, leverde dit bedrijf hun deze nazomer een nieuwe Relly 1.3C.

180E, om hiermee tussen de rijen door te kunnen manoeuvreren.'

Toch een diesel

Het blijkt dat Mabo Boomkwekerijen een van de eerste was die zo'n elektrisch aangedreven Knikmops afnam bij De Schans bv in Hedel. Maurits: 'We hadden naast onze heftruck een wendbare minishovel nodig, voor gebruik buiten de verhardingen. Aanvankelijk was dat vooral om pallets te verplaatsen in de containerteelt. Onze medewerkers waarden deze elektrische machine vanwege het lage geluidsniveau en het ontbreken van uitlaatgasen. Alleen waren die allereerste versies wat zenuwachtig in de bediening.' Dit najaar schafte Mabo Boomkwekerijen een tweede minishovel aan bij De Schans. Dit werd de Relly 1.3C, een met een dieselmotor. Maurits licht de keuze toe: 'Deze heeft een *common rail*-inspuiting, zit in de emissieklasse Stage V en de motor levert 44 pk. Het gebruik van elektrische machines juichen we overigens toe. Zo rijden we met een elektrisch aangedreven hoogwerker tussen de bomen door. De accu's daarvan gaan twee dagen mee. Ons snoeiplateau daarentegen heeft weer dieselaandrijving.'

'Wij zien het opladen van accu's als een hinderenis en we voelen niets voor het gebruik van wisselaccu's. Rondrijden met een last kost, zoals bekend, de minste hoeveelheid energie. De Relly 1.3C [de C refereert hier aan *common rail*, red.] heeft bij ons een bredere functie dan rondrijden met pallets. Hiermee pakken we ook de gerooide bomen op met de hydraulische klem. Het zeer frequente gebruik van

die bomenklem, soms honderden keren per dag, kost zeer veel energie. Bovendien rijden we er heel veel mee. We hebben tergegrate naar de nieuwste elektrische Relly 1.8E gekeken, waarvan de accu 40 procent meer rendement heeft dan de vergelijkbare Knikmops. Toch beoordeelden wij dit als ontoereikend voor ons doel. Overigens heeft onze nieuwe Relly 1.3C dezelfde opbouw en is net zo hufterproof als dat elektrische broertje. We zijn er nu echt zeker van dat we de taken kunnen afronden, zonder afhankelijk te zijn van stroom. Naast de hydraulische klem hebben we bij deze machine ook een lepelbord, een grondbak en een pottenklem aangeschaft.'

Zeer gebruiksvriendelijk

Uiteraard laat Maurits graag hun nieuwe aanschaf in werking zien. De glimmende kniklader staat op gazonbanden, gemonteerd op speciale velgen. Immers, de Relly 1.3C staat standaard op een spoorbreedte van 180 centimeter, maar deze kwekerij hanteert 120 centimeter als standaard in teelten. Functies als de Smart Modus en het proportioneel bedienbare ventielenblok maken de kniklader zeer gebruiksvriendelijk en controleerbaar. Hij laat zien dat deze minishovel zeer wendbaar is. Dat komt volgens hem door een laag draaipunt en een compact ontwerp. Er is een goed zicht op de aanbouwdelen vanaf de stoel. Dat maakt het bedienen veiliger en efficiënter. Daarin spelen de verstelbare stuurkolom en de joystickbediening eveneens een belangrijke rol. Maurits benadrukt het gemakkelijke op- en afstappen: 'Bovendien geeft de goed geveerde stoel je een fijne werkplek voor een lange werkdag. Vanaf de zitplaats heb je een goed overzicht op de bomenklem. De machine hebben we laten voorzien van ledverlichting die zowel voor- als achterop voor een bak licht zorgt. Nu blijven we met deze machine op de kwekerij, maar voor het geval dát, hebben we hem toch van een gele kentekenplaat voorzien. Ik durf alle medewerkers hiermee op pad te sturen, omdat ie volledig hufterproof is. En daarmee bedoel ik ook dat een dergelijke machine na tal van jaren intensief gebruik nog een tweede leven moeten kunnen krijgen, dus duurzaam is.'

Niels Maurits

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!